

Lise Öğrencilerinin Voleybola Yönelik Tutumları ve Günlük Yaşamlarında Voleybolun Yeri

Büşra AYDEMİR, Millî Eğitim Bakanlığı, busraaydemir036@gmail.com, Türkiye, 0000-0002-0359-0523

MAKALE BİLGİSİ	ÖZET
Geliş : 06.02.2023 Kabul : 14.02.2023 Makale türü : Araştırma makalesi	Voleybol bireyin kişiliğini, zekâsını, mücadele arzusunu ve grup hâlinde çalışma isteğini geliştirmeyi ve öz güvenini yükseltmeyi amaçlayan bir branştır. Voleybol branşının söz konusu amacının hayata geçirilmesi ile birlikte bu branş lise öğrencilerinin günlük yaşamlarını da etkileyebilmektedir. Bu düşünceden hareketle gerçekleştirilen bu çalışmada lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumlarının ve günlük yaşamlarında voleybolun yerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Söz konusu amaç kapsamında lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumları cinsiyet değişkenine göre incelenmiş ve voleybolun öğrencilerin günlük yaşamlarındaki yeri irdelenmiştir. Araştırmada sıralı açılımlı karma desen kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcı grubunu Ağrı il sınırları içerisindeki liselerde öğrenim görmekte olan 108 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın istatistiksel verileri, Voleybol Tutum Ölçeği ile nitel verileri de araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. İstatistiksel veriler, parametrik olmayan testlerden Mann Whitney U testi ile çözümlenmiştir. Nitel veriler ise betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Çalışma sonucunda lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Araştırmada ayrıca öğrencilerin voleybolu günlük yaşamlarına katkı sağlayan bir branş olarak gördükleri saptanmıştır. Çalışma sonunda ulaşılan sonuçlar kapsamında lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumlarını ve günlük yaşamlarında voleybolun yerini araştıran daha büyük katılımcı gruplu çalışmalar yapılabileceği yönünde bulunulmuştur.
Atf	Anahtar kelimeler : Voleybol, voleybola yönelik tutum, lise öğrencileri, günlük yaşam. Aydemir, B. (2023). Lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumları ve günlük yaşamlarında voleybolun yeri. <i>International Journal of Progression and Development in Education</i> , 1(1), 94-108. https://doi.org/10.5281/zenodo.7651504

Attitudes of High School Students towards Volleyball and Its Place in Their Daily Lives

Büşra AYDEMİR, Ministry of National Education, busraaydemir036@gmail.com, Turkey, 0000-0002-0359-0523

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Received : 06.02.2023 Accepted : 14.02.2023 Article type : Research article	Volleyball is a branch that aims to develop an individual's personality, intelligence, desire to struggle and work in groups, and to increase self-confidence. With the realization of the said purpose of the volleyball branch, this branch can also affect the daily lives of high school students. Based on this idea, this study aimed to examine the attitudes of high school students towards volleyball and the place of volleyball in their daily lives. Within the scope of this purpose, the attitudes of high school students towards volleyball were examined according to the gender variable and the place of volleyball in the daily lives of the students was examined. Sequential exploratory mixed design was used in the research. The participant group of the research consists of 108 high school students studying in high schools within the provincial borders of Ağrı. Statistical data of the study were collected with Volleyball Attitude Scale and qualitative data were collected with a semi-structured interview form developed by the researcher. Statistical data were analyzed with the Mann Whitney U test, one of the non-parametric tests. Qualitative data were analyzed by descriptive analysis method. As a result of the study, it was determined that the attitudes of high school students towards volleyball did not differ statistically significantly according to the gender variable. In the study, it was also determined that students see volleyball as a branch that contributes to their daily lives. Within the scope of the results reached at the end of the study, suggestions were made that studies with larger participant groups could be conducted to investigate the attitudes of high school students towards volleyball and the place of volleyball in their daily lives.
	Keywords : Volleyball, attitude towards volleyball, high school students, daily life.

GİRİŞ

Spor, kişinin dinamik sosyal çevrelere katılmasına imkân sağlayan sosyal bir etkinliktir. Bu yönüyle bireyin sosyalleşmesinde önemli bir etkiye sahiptir. Çağdaş toplumlarda spor genellikle kolektif bir etkinliktir. Dolayısıyla spor yapan kişilerin farklı insanlar ile sosyal ilişkide bulunduğu aşikârdır. Spor, kişinin kendi kısıtlı dünyasından çıkarak farklı yerlerde, farklı inançları ve fikirleri olan kişiler ile iletişimde bulunmasına, onlardan etkilenmesine ve onları etkilemesine imkân sunmaktadır. Bu açıdan bakıldığında sporun, yeni arkadaşlık ilişkilerinin oluşmasına, pekişmesine yardımcı olduğu söylenebilir (Çaha, 1999). Bireyin sosyalleşmesine bu denli etki eden sporun çeşitli branşları vardır. Bu branşlardan biri voleyboldur.

Voleybol bireyin kişiliğini, zekâsını, mücadele arzusunu ve grup hâlinde çalışma isteğini geliştiren ve öz güvenini yükselten bir branştır. (Aslan, 1979). Bunun yanı sıra yer kısıtlaması olmadan kapalı ve açık alanlarda, kırlarda, salonlarda oynanabilen bir oyundur ve malzemeleri rahatlıkla temin edilebilir. Ayrıca sporcunun bedensel, zihinsel ve ruhsal açıdan çok yönlü ve dengeli çalışmasını, serbest zamanlarını değerlendirmesini sağlar. Oyun kuralları kolay anlaşılır ve sadedir. Bu yönleriyle voleybol, Türkiye’de cinsiyet farkı gözetmeksizin her yaştaki bireyin severek oynadığı bir oyundur.

Voleybol, Türkiye’ye 1919 yılında Amerikalılar tarafından bir spor dalı olarak getirilmiş, tanıtılmış ve halka benimsetilmiştir. Ülkeye yayılışında Dr. Deaver ve o zamanların erkek öğretmen okulu beden eğitimi öğretmenlerinden Selim Sırrı Tarcan’ın etkisi büyüktür. Voleybol ilk kez bir okul sporu olarak Kabataş Erkek Lisesi’nde oynanmış devamında Galatasaray, Vefa ve İstanbul liseleri voleybol fileleri kurarak bu spor branşında başarılı oyunlar ortaya koymuşlardır (Güven, 1982). 21. yüzyılda da lise öğrencileri beden eğitimi dersleri kapsamında voleybol sporunu öğrenirler ve bu sporda başarılı olan öğrenciler okulun voleybol takımında yer alma şansını elde ederler. Ayrıca voleybola yönelik olumlu tutum sergileyen lise öğrencileri bu spora okul dışında günlük yaşantılarında da belli ölçülerde yer vermeye çalışabilirler. Bu düşünceden hareketle gerçekleştirilen bu çalışmada lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumları ve günlük yaşamlarında voleybolun yerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Literatürde yer alan çalışmalar (Palao vd., 2004; Efe vd., 2008; Esen, 2010; Okazaki vd., 2011; Batmaz vd., 2013; Ölçücü vd., 2014; Özdemir ve Abakay, 2017; Çiloğlu, 2019; Güneş vd., 2019; Silva vd., 2019; Mahedero vd., 2021; Temiz, 2021) incelendiğinde lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumlarını ve günlük yaşamlarında voleybolun yerini araştıran herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Söz konusu durum, literatür açısından bir eksiklik olarak görülmüş ve bu noktadan yola çıkarak bu araştırma konusunun ele alınması gerekli görülmüştür. Çalışmanın benzer araştırmalar yapan araştırmacılara yol göstereceği ve literatüre katkısı olacağı düşünülmektedir.

AMAÇ

Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumlarının ve voleybolun öğrencilerin günlük yaşamındaki yerinin araştırılmasıdır. Söz konusu amaç kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- Lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumları cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
- Lise öğrencilerinin voleybola yönelik görüşleri nelerdir?
- Lise öğrencileri voleybol branşındaki kazanımlarını günlük yaşama ne ölçüde aktarabilmektedir?

YÖNTEM

Lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumlarının ve voleybolun öğrencilerin günlük yaşamlarındaki yerinin irdelenmesinin amaçlandığı bu araştırmada karma araştırma yönteminden faydalanılmıştır. Karma araştırma yöntemi, nicel ve nitel verilerin birlikte toplandığı çok yönlü araştırmalarda kullanılmaktadır (Creswell ve Clark, 2017). Bu çalışmada karma araştırma yönteminin tercih edilmesinin sebebi, verilerin görüşme formu ve ölçek aracılığıyla toplanması, verilerin çözümlenmesinde nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanılmasıdır. Bu araştırma Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'nun 28.12.2022 tarih ve 320 sayılı etik kurul kararı kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Desen

Çalışmada karma desenlerden sıralı açımlayıcı desen kullanılmıştır. Sıralı açımlayıcı desen; öncelikle nicel verilerin, ardından nitel verilerin toplandığı çalışmalarda kullanılmaktadır (Creswell ve Clark, 2017). Bu çalışmada sıralı açımlayıcı desenin tercih edilmesindeki sebep, çalışmada öncelikle ölçek ile nicel verilerin toplanarak çözümlenmiş olması ve ardından öğrencilerin görüşlerine başvurmak için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak nitel verilerin toplanıp çözümlenmesidir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'nin Ağrı ilinin sınırları içerisinde öğrenim görmekte olan lise öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışma grubu, nicel verilerin toplandığı katılımcı grup ve görüşme yapılan katılımcı grup olmak üzere iki boyutludur. Çalışmaya katılım, gönüllülüğe dayalı olmasından dolayı çalışmaya katılmak isteyen tüm katılımcılar çalışmaya dahil edilmiştir. Bu doğrultuda çalışmanın örnekleme, kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile oluşturulmuştur. Kolay ulaşılabilir örnekleme, çalışmanın konusu ile ilgili verilere en kolay yollarla ulaşılmasıdır (Büyüköztürk vd., 2013). Örneklem grubunda yer alan lise öğrencilerine ilişkin kişisel bilgiler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Nicel verilerin toplandığı katılımcıların kişisel özellikleri

Değişken	Özellik	F	%
Cinsiyet	Kadın	72	66,7
	Erkek	36	33,3
	Toplam	108	100

Tablo 1'e bakıldığında nicel verilerin elde edildiği katılımcı grubunda bulunanların %33,3'ünün erkek, %66,7'sinin ise kadın olduğu görülmektedir.

Araştırmada görüşme yapılan katılımcılar ise örneklem grubunda yer alan gönüllülerden oluşturulmuştur. Toplam yedi kişiden oluşan görüşme grubundaki katılımcıların isimleri gizli tutulmuş, katılımcılara K1, K2, K3... şeklinde kodlar verilmiştir.

Verilerin Toplanması

Çalışmanın nicel verileri, Böke (2016) tarafından geliştirilen Voleybol Tutum Ölçeği (VTÖ) ile elde edilmiştir. Veri toplama aracı 16 maddeden oluşmaktadır. Ölçek 5'li Likert tipindedir. Ölçeğin bu çalışma için kullanılabilir olduğunu belirlemek amacıyla Cronbach's Alpha değerine bakılmıştır. Ölçeğin bu çalışma için Cronbach's Alpha katsayısı 0,953 olarak hesaplanmıştır. Söz konusu Cronbach's Alpha katsayısının 0,81-1,00 arasında değerler alması güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir (Tavakol ve Dennick, 2011). Ulaşılan sonuç doğrultusunda VTÖ'nün bu çalışmanın nicel verilerinin elde edilmesinde kullanılmaya uygun olduğuna karar verilmiştir.

Çalışmanın nitel verileri ise araştırmacının tasarladığı yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Görüşme formunun geliştirilmesinde uzman görüşüne başvurulmuştur. Formun son hali, uzmanlardan alınan görüşler dahilinde oluşturulmuştur.

Verilerin Çözümlemesi

Çalışmanın nicel verilerinin çözümlemesinde ne tür işlemlerin yapılacağına karar verebilmek için elde edilen verilerin çarpıklık ve basıklık değerleri hesaplanmıştır. Buna ek olarak verilerin normal dağılıp dağılmadığına bakmak için Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Kolmogorov-Smirnov testinin seçilmesindeki sebep, katılımcı grubunda bulunan kişi sayısının 35'ten yüksek olmasıdır. Çünkü 35 kişiden çok katılımcının bulunduğu araştırmaların normallik dağılımını belirlemek için Kolmogorov-Smirnov testi tavsiye edilmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2019). Söz konusu Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları ile çarpıklık ve basıklık değerleri, Tablo 2'de gösterilmiştir:

Tablo 2. Nicel verilerin Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları ile çarpıklık ve basıklık değerleri

Kolmogorov-Smirnov	Çarpıklık		Basıklık	
<i>p</i>	Çarpıklık	Standart hata	Basıklık	Standart hata
.000	-1.095	.233	.649	.461

Tablo 2'ye bakıldığında lise öğrencilerinden elde edilen verilerin çarpıklık ve basıklık değerlerinin -1,5 ile 1,5 arasında (Tabachnick ve Fidell, 2019) değer aldığı görülmektedir. Buna ek olarak Kolmogorov-Smirnov testinden elde edilen sonucun 0.05'ten küçük çıktığı (Tabachnick ve Fidell, 2019) görülmektedir. Elde edilen değerler doğrultusunda verilerin normal dağılım göstermediği görülmektedir. Böke (2016) tarafından geliştirilen VTÖ ile elde edilen verilerin normal dağılım göstermemesi, verilerin çözümlemesinde parametrik olmayan testlerin kullanılmasını gerekli kılmıştır.

Bu doğrultuda lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumlarının cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenebilmesi amacıyla Mann Whitney U testinden yararlanılmıştır.

Araştırmanın nitel verilerinin çözümlenmesinde ise betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz, birçok veri toplama yöntemleri ile ulaşılmış verilerin önceden belirlenmiş temalar doğrultusunda yorumlanması ve özetlenmesini kapsayan bir nitel veri analiz türüdür. Söz konusu analiz türünde öncelikli amaç, ulaşılan bulguların okuyucuya yorumlanmış ve özetlenmiş bir şekilde verilmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu çalışmada betimsel analizin kullanılmasının sebebi, çözümlemenin görüşme formunda yer alan sorulardan oluşturulan temalar kapsamında yapılmış olmasıdır.

BULGULAR

Çalışmanın bu bölümünde elde edilen bulgular iki farklı başlıkta sunulmuştur. Öncelikle nicel verilere yönelik bulgulara, ardından nitel verilerden elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Nicel Verilere İlişkin Bulgular

Lise öğrencilerin cinsiyete göre voleybola yönelik tutumlarının araştırılması amacıyla Mann Whitney U Testi yapılmış olup testin sonuçları Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3. Lise öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre Mann Whitney U testi sonuçları

Cinsiyet	n	Sıralı ortalama	Sıralar toplamı	u	p	r
Kadın	72	55.53	3998.00	1222.00	.629	-
Erkek	36	52.44	1888.00			
Toplam	108					

Tablo 3 incelendiğinde lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumlarının cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık ($p>.05$) göstermediği görülmektedir. Bu bulgu, cinsiyet değişkeninin lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumlarını etkilemediği biçiminde yorumlanabilir.

Nitel Verilere İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin günlük yaşamlarında voleybolun yeri ile ilgili yapılan görüşme verilerinin betimsel analiz sonuçları tablolar hâlinde sunulmuştur.

Lise öğrencilerinin “Voleybol sizin için ne anlam ifade ediyor?” sorusuna verdikleri cevapların betimsel analiz sonuçları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Lise öğrencileri için voleybolun anlamına yönelik görüşleri ile ilgili bulgular

Tema	Alt Tema	Katılımcı
Lise öğrencileri için voleybolun anlamı	Beden eğitimi derslerinde öncelikli tercih edilen branş	K1, K2, K3, K4, K5, K6
	Mutlu hissettiren branş	K1, K2, K5, K6, K7

Hayatın bir parçası	K5, K6
Boş zaman aktivitesi	K7

Tablo 4’te görüldüğü üzere lise öğrencileri için voleybolun anlamı temasına ait dört alt tema oluşturulmuştur. Söz konusu alt temaların kapsamına giren ifadeleri dile getiren katılımcılar, frekans sütununda gösterilmiştir. Tablo 4’te yer alan bilgiler dâhilinde lise öğrencileri için voleybolun anlamının; beden eğitimi derslerinde öncelikli tercih edilen branş, mutlu hissettiren branş, hayatın ayrılmaz bir parçası ve boş zaman aktivitesi olduğu belirlenmiştir. Lise öğrencileri için voleybolun anlamı temasına ilişkin bulgular, katılımcıların doğrudan ifadeleriyle desteklenerek yorumlanmıştır.

Araştırmada bazı lise öğrencileri için voleybolun anlamının “beden eğitimi dersinde öncelikli tercih edilen bir branş” olduğu saptanmıştır. Örneğin K2 voleybolun kendisi için anlamını “*Voleybol, beden dersinde öncelikli olarak tercih ettiğim bir branş.*” sözleriyle ifade etmiştir. Benzer biçimde K4 “*Voleybol benim için beden eğitimi dersinde ilk tercihlerimden birisidir, severek oynuyorum.*” diyerek beden eğitimi dersinde öncelikli tercih ettiği branşın voleybol olduğunu belirtmiştir.

Araştırmada bazı lise öğrencileri için voleybolun anlamının “mutlu hissettiren bir branş” olduğu saptanmıştır. Örneğin K6 “*Voleybol canım sıkıldığında, üzgün olduğumda oynarken beni mutlu eden, beni iyi hissettiren bir branştır.*” demiştir. Bunun yanı sıra K1 “*Voleybol oynarken kendimi çok mutlu hissettiğim bir branştır yani benim için bir mutluluk kaynağı diyebilirim.*” şeklinde ifade ederek voleybol oynarken kendini mutlu hissettiğini dile getirmiştir.

Araştırmaya katılan bazı lise öğrencileri için voleybolun anlamının “hayatın bir parçası” olduğu saptanmıştır. Örneğin K6 “*Hayatımın bir parçası. 3 4 senedir oynuyorum gerçekten çok zevkli. İnsanlar canları sıkıldığında bazıları ders çalışmak ister, kitap okumak ister ama benim için voleybol canım sıkıldığında, üzgün olduğumda oynarken beni mutlu eden, beni iyi hissettiren bir branştır.*” sözleriyle görüşlerini belirtmiştir. Benzer biçimde K5 “*Voleybol oynarken kendimi çok mutlu hissediyorum. Hayatımın ayrılmaz bir parçası haline geldi yani voleybolsuz yapamıyorum öyle diyeyim.*” şeklinde ifade etmiştir.

Araştırmaya katılan bazı lise öğrencileri için voleybolun anlamının “boş zaman aktivitesi” olduğu anlaşılmaktadır. Örneğin K7 “*Boş zamanlarımda arkadaşlarımla aktivite olarak oynuyorum.*” diyerek voleybolun kendisi için boş zaman aktivitesi olduğunu belirtmiştir.

Lise öğrencilerinin “Sizce voleybol branşı size neler kazandırmaktadır?” sorusuna verdikleri cevapların betimsel analiz sonuçları Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. Lise öğrencilerinin voleybol branşının kendilerine kazandırdıklarına ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

Tema	Alt Tema	Katılımcı
	Fiziksel yapıya katkı sağlar	K2, K3, K6, K7

Voleybol branşının lise öğrencilerine kazandırdıklarına ilişkin görüşleri	Arkadaşlık ilişkilerini güçlendirir	K1, K3, K5, K6
	Öz güven sağlar	K2, K3, K7
	Stresi azaltır	K4

Tablo 5’te yer alan bilgiler dâhilinde voleybol branşının lise öğrencilerine kazandırdıklarına ilişkin görüşleri ile ilgili olarak voleybolun bireylerin fiziksel yapısına katkı sağladığı, arkadaşlık ilişkilerini güçlendirdiği, öz güvenli olmalarını sağladığı ve streslerini azalttığı sonucuna ulaşılmıştır. Voleybol branşının lise öğrencilerine kazandırdıklarına ilişkin görüşleri temasına ilişkin bulgular, katılımcıların doğrudan ifadeleriyle desteklenerek yorumlanmıştır.

Voleybol branşının araştırmaya katılan bazı lise öğrencilerinin fiziksel yapılarına katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Örneğin K6 “*İnsanı sporla iç içe getiriyor ve barışık yapıyor. Voleybol insanı uzun boylu yapıyor aynı zamanda fiziksel özelliklerini de geliştiriyor.*” demiştir. Öte yandan K2 “*Fiziksel yapımı geliştiriyor, zevk aldığım bir oyun.*” şeklinde ifade etmiştir. Aynı şekilde K3 “*Voleybol fiziksel olarak kendimi iyi ve zinde hissetmemi sağlıyor.*” sözleriyle voleybol oynarken fiziksel yapısının da geliştiğini dile getirmiştir. Verilen yanıtlar kapsamında katılımcıların voleybolun kazandırdıklarına ilişkin benzer algıya sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Voleybol branşının araştırmaya katılan bazı lise öğrencilerinin arkadaşlık ilişkilerini güçlendirdiği saptanmıştır. Örneğin K5 “*Mesela bizim bir okul takımı var maçlara gidiyoruz. Orada arkadaş ilişkilerimiz daha iyi oluyor. Birbirimize daha çok bağımlı oluyoruz. Başka başka insanlar tanıyoruz.*” sözleriyle voleybol oynadığı kişilerle arkadaşlık ilişkilerinin güçlendiğini ve aynı zamanda voleybol aracılığıyla yeni arkadaşlıklar kurduğunu belirtmiştir. Benzer biçimde K1 “*Arkadaşlarımla daha iyi iletişim kurabiliyorum. Grup bir oyun olduğu için daha da arkadaşlarımla ilişkim kuvvetleniyor.*” sözleriyle voleybolun bir takım oyunu olması sebebiyle arkadaşlık ilişkilerini güçlendirdiğini ifade etmiştir.

Voleybol branşının araştırmaya katılan bazı lise öğrencilerinin öz güvenli olmalarını sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Örneğin K7 bu görüşünü “*Okul takımındayım maçlara gidiyoruz ve bu da okulda popülerliğimi arttırıp bana öz güven sağlıyor. Okuldakiler beni iyi bir voleybolcu olarak biliyor. Kendimi voleybolda iyi görüyorum.*” sözleriyle ifade etmiştir.

Voleybol branşının araştırmaya katılan bazı lise öğrencilerinin stresini azalttığı saptanmıştır. Örneğin K4 “*Stres düzeyimi azaltıyor çünkü stresimi toptan çıkarıyorum, oynayarak çıkarıyorum.*” sözleriyle voleybol oynayarak stresini azalttığını ifade etmiştir.

Lise öğrencilerinin “Voleybol branşındaki kazanımlarınızı günlük yaşamınıza aktardığınızı düşünüyor musunuz? Nasıl?” sorusuna verdikleri cevapların betimsel analiz sonuçları Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Lise öğrencilerinin voleybol branşındaki kazanımlarını günlük yaşantılarına aktarmalarına ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

Tema	Alt Tema	Katılımcı
Lise öğrencilerinin voleybol branşındaki kazanımlarını günlük yaşantılarına aktarmalarına ilişkin görüşler	Evet	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7
	Hayır	0

Tablo 6’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğrencilerin hepsi voleybol branşındaki kazanımlarını günlük yaşama aktardıklarını belirtmişlerdir. Bu kapsamda lise öğrencilerinin voleybol branşındaki kazanımlarını günlük yaşantılarına aktarmalarına ilişkin görüşleri temasına yönelik bulgular, araştırmacıların doğrudan ifadeleriyle desteklenerek yorumlanmıştır. Katılımcıların ifadeleri şöyledir: K4 “*Evet düşünüyorum kafelerde boş vakit geçirmek yerine gidip voleybol oynuyorum arkadaşlarımla. Bu şekilde günümü daha aktif geçiriyorum.*” diyerek voleybolda kazandıklarını günlük yaşama aktardığını belirtmiştir. Öte yandan K6 “*Aktardığımı düşünüyorum. Ben kendi kendime başladım buna kendimi geliştirerek okul takımına seçildim. Okul takımlarında da okullara karşı oynuyoruz mesela il dışına çıkacağız bu şekilde hem başka yerler görüyorum hem de yeni arkadaşlıklar ediniyorum. Günlük yaşamımda da voleybol oynayıp arkadaşlarıma öğretiyorum.*” şeklinde ifade etmiştir. Öğrencilerin görüşleri incelendiğinde benzer düşünceye sahip oldukları anlaşılmaktadır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumlarının ve günlük yaşamlarında voleybolun yerinin nasıl olduğunun araştırılmasını amaçlayan bu çalışmada karma desen olan sıralı açılımlı desen kullanılmıştır. Çalışmada hem nicel hem de nitel veriler elde edilmiş ve çözümlenmiştir. Verilerin çözümlenmesi sonucunda elde edilen bulgular, yorumlanarak çalışmanın sonuçları ortaya konulmuştur. Çalışmada elde edilen sonuçlar, literatürdeki benzer çalışmalar ışığında tartışılarak aşağıda sunulmuştur. Çalışmada lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Salehnia vd. (2011) tarafından gerçekleştirilen ve İran’da üniversite öğrencilerinin spora karşı tutumunun karşılaştırıldığı araştırmada, spora karşı tutumun spor deneyimi, medeni durum, aile büyüklüğü ve aylık geliri gibi değişkenler kapsamında farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Singh ve Devi (2013) tarafından Hindistan’da üniversite öğrencileri ile yürütülen araştırmada öğrencilerin spor ve oyuna yönelik pozitif tutum gösterdikleri ve erkek öğrencilerin oyun ve spora karşı daha pozitif bir tutum gösterdikleri tespit edilmiştir.

Araştırmada bazı lise öğrencileri için voleybolun anlamının beden eğitimi dersinde öncelikli tercih edilen bir branş olduğu saptanmıştır. Benzer şekilde Harriet vd. (2006)’nin yaptığı araştırmada İngiliz ve Japon öğrencilerinin beden eğitimine yönelik tutumları incelenmiş olup öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı pozitif tutum gösterdikleri saptanmıştır.

Araştırmada bazı lise öğrencileri için voleybolun anlamının mutlu hissettiren bir branş olduğu saptanmıştır. Benzer şekilde Yıldırım vd. (2006) tarafından yapılan çalışmada da üniversite

öğrencilerinin takım sporlarını yapmaya eğilim gösterdikleri, öğrencilerin sportif aktivitelerden keyif aldıkları ve spor aktivitelerine ilgi duyduklarından dolayı katılım gösterdikleri sonucu elde edilmiştir.

Araştırmaya katılan bazı lise öğrencileri için voleybolun anlamının boş zaman aktivitesi olduğu bazıları için ise hayatın bir parçası olduğu saptanmıştır. Yalçınkaya vd. (1993) tarafından üniversite öğrencileriyle yürütülen araştırmada ise üniversite öğrencilerinin sporun faydaları hakkında bilgileri olduklarını fakat derslerin fazlalığından, süre, değerlendirme ve araç gereç yetersizliği gibi sebeplerden dolayı spor yapamadıkları tespit edilmiştir.

Voleybol branşının araştırmaya katılan bazı lise öğrencilerinin fiziksel yapılarına katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Alp (2016) tarafından yapılan araştırmada da beden eğitimi derslerinde sportif aktivitelerden oluşan programın kullanıldığı deney grubundaki öğrencilerin spora yönelik tutumlarında bir farklılık olduğu ve bu farklılığın niceliksel olarak anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Voleybol branşının araştırmaya katılan bazı lise öğrencilerinin arkadaşlık ilişkilerini güçlendirdiği saptanmıştır. Özdiç (2006) tarafından üniversite öğrencileriyle yürütülen araştırmada spor yapmayan erkeklerin öncelikli sebepleri arkadaş akranlarında spor yapan kişilerin bulunmamasıdır. Bu araştırma ile birlikte arkadaşlık ilişkilerinin öğrenciler üzerindeki etkisi daha iyi ortaya konulmaktadır.

Voleybol branşının araştırmaya katılan bazı lise öğrencilerinin öz güvenli olmalarını sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Bulut vd. (2016) tarafından üniversite öğrencilerinin spora katılım beklentileri üzerine gerçekleştirilen nitel desendeki araştırmanın sonuçlarına göre, yönlendirme, hoşlanma, sosyalleşme ve güven gibi temalar ön plana çıkmıştır.

Voleybol branşının araştırmaya katılan bazı lise öğrencilerinin stresini azalttığı saptanmıştır. Batıgün ve Kayış (2014) ile Akbağ vd. (2005)'in yaptıkları araştırmalarda da cinsiyet ile stres arasında anlamlı farklılık var olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin hepsinin voleybol branşındaki kazanımlarını günlük yaşamlarına aktardığı ortaya konmuştur. Benzer şekilde Li vd. (2012) tarafından üniversite öğrencisi ile yürütülen araştırmada öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik pozitif tutum gösterdikleri, okul başarısı ve okul dışında fiziksel aktiviteye katılmasıyla beden eğitimine karşı gösterdikleri tutum arasında anlamlı ilişkinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

ÖNERİLER

Çalışmadan elde edilen sonuçlar kapsamında çeşitli öneriler geliştirilmiştir. Bu öneriler aşağıda sıralanmıştır:

- Lise öğrencilerinin voleybola yönelik tutumlarını ve günlük yaşamlarında voleybolun yerini araştırarak daha büyük örneklem gruplu çalışmalar yapılabilir.
- Okulların voleybol takımında oynayan öğrencilerin popülerliği konulu araştırmalar yapılabilir.
- Voleybol oynayan ve oynamayan öğrencilerin akademik başarılarının karşılaştırılması konulu araştırmalar yapılabilir.

Etik Metni

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir.

Yazar Katkı Oranı

Yazarın bu makaleye katkı oranı, %100'dür.

Çıkar Çatışması Beyanı

Makalem ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur.

Etik Onay

Bu araştırma Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'nun 28.12.2022 tarih ve 320 sayılı etik kurul kararı kapsamında gerçekleştirilmiştir.

KAYNAKÇA

- Akbağ M., Sayiner B., & Sözen D. (2005). Üniversite öğrencilerinde stres düzeyi, denetim odağı ve depresyon düzeyi arasındaki ilişki üzerine bir inceleme. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, (21), 59-74. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/maruaebed/issue/377/2238>
- Alp, H. (2016). Üniversite öğrencilerinin spora karşı tutumlarına beden eğitimi ve spor dersinin etkisi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(16), 134-135. Retrieved from http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/16.hulusi_alp.pdf
- Aslan, N. (1979). *Okullarda ve kulüplerde voleybol*. Ankara: Ankara Bilim Matbaası.
- Batıgün, A., D., & Kayış A., A. (2014). Üniversite öğrencilerinde stres faktörleri: Kişilerarası ilişki tarzları ve problem çözme becerileri açısından bir değerlendirme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29 (2), 69-80. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/265153120_Universite_Ogrencilerinde_Stres_Faktorleri_Kisilerarasi_Iliski_Tarzlari_ve_Problem_Cozme_Becerileri_Acisindan_Bir_Degerlendirme
- Batmaz, H. Ç., Yıldırım, F., Coşkun, Z., Karadağ, M., & Atalı, A. (2013). Ortaöğretim kurumlarında voleybol oynayan sporcuların spora yönelik beklenti ve memnuniyet düzeyleri (Elazığ ili örneği). *Sport Sciences*, 8(4), 65-74. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/nwsaspor/issue/20127/213771>
- Böke, H. (2016). *Beden eğitimi derslerinde farklı özel öğretim yöntemlerinin kullanılmasının öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışlarına etkisinin araştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Bulut, D., Üzüm, H., & Çelebi, M. (2016). Üniversite öğrencilerinin sportif okul takımlarına katılım motivleri, beklentileri ve karşılaştıkları problemler. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 21(1-4), 13-21. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/gbesbd/issue/36477/413659>

- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Creswell, J. W., & Clark, V. L. P. (2017). *Designing and conducting mixed methods research*. London: Sage Publications.
- Çaha, Ö. (1999). *Spora yaslanarak bir nefes alma*. Ankara: Beta Yayıncılık.
- Çiloğlu, E. (2019). *İzmir ilindeki profesyonel liglerde mücadele eden futbol, basketbol, voleybol ve hentbol branşlarındaki erkek sporcuların saldırganlık düzeylerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Uşak Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Uşak.
- Efe, M., Öztürk, F., Koparan, Ş., & Şenışık, Y. (2008). 14-16 yaş grubu erkeklerde voleybol çalışmalarının sosyal yetkinlik beklentisi ve atılganlık üzerine etkisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 69-77. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/uefad/issue/16687/173405>
- Esen, S. A. (2010). *İlköğretim okullarında okuyan ve voleybol sporcusu olmayı seçen öğrencilerin bu seçimlerindeki nedenler ve okul, aile, toplum faktörlerinin etkisi* (Doktora Tezi) Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Güneş, B., Mirzeoğlu, A. D., Göveli, H., & Tülay, E. (2019). Taktik oyun yaklaşımıyla yapılandırılmış voleybol eğitimi sonrası sporcuların oyun performanslarının değerlendirilmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 30(4), 177-189. <https://doi.org/10.17644/sbd.545459>
- Güven, A. (1982). *Ansiklopedik spor dünyası*. İstanbul: Yelken Matbaası.
- Harriet, D, Richard, B. & Tokie I. (2006). Japanese and English school students' views of physical education: A comparative study. *International Journal of Sport and Health Science*, 4, 74-85. <https://doi.org/10.5432/ijshs.4.74>
- Li, FJ. Chen, JJ., & Baker, M. (2012). University students' attitudes toward physical education teaching. *Journal of Teaching in Physical Education*, 33(2), 186-212. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2012-0187>
- Mahedero, M. P., Calderón, A., Hastie, P., & Arias-Estero, J. L. (2021). Grouping students by skill level in mini-volleyball: Effect on game performance and knowledge in sport education. *Perceptual and Motor Skills*, 128(4), 1851-1871. <https://doi.org/10.1177/003151252110218>
- Okazaki, F. H., Keller, B., Fontana, F. E., & Gallagher, J. D. (2011). The relative age effect among female Brazilian youth volleyball players. *Research Quarterly For Exercise And Sport*, 82(1), 135-139. <https://doi.org/10.1080/02701367.2011.10599730>
- Ölçücü, B., Özen, Ş., & Altınkök, M. (2014). Spor eğitiminde tokat ilinde voleybol takımlarında oynayan voleybolcuların voleybola başlama nedenleri ve beklentileri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2014(3), 57-70. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/goputeb/issue/33496/380111>

- Özdemir, N., & Abakay, U. (2017). Kadın voleybol ve futbolcularda iletişim becerileri ve saldırganlık düzeylerinin incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 41-52. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/gaunjss/issue/28492/295473>
- Özdiñ, Ö. (2005). Çukurova üniversitesi öğrencilerinin sporun ve spora katılımının sosyalleşmeyle ilişkisi üzerine görüşleri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2) 77-84. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000043
- Palao, J. M., Santos, J. A., & Ureña, A. (2004). Effect of team level on skill performance in volleyball. *International Journal of Performance Analysis in Sport*, 4(2), 50-60. <https://doi.org/10.1080/24748668.2004.11868304>
- Salehnia, B., Mizany, M., Sajadi, SN., & Rahimizadeh, M. (2012). A comparison between attitudes of active and inactive students toward sport and physical activities. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 31, 61-65. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.12.017>
- Silva, A. F., Clemente, F. M., Lima, R., Nikolaidis, P. T., Rosemann, T., & Knechtle, B. (2019). The effect of plyometric training in volleyball players: A systematic review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(16), 2960. <https://doi.org/10.3390/ijerph16162960>
- Singh, R. K. C., & Devi, K. S. (2013). Attitude of higher secondary level student towards games and sports. *International Journal of Physical Education, Fitness and Sports*, 2(4), 80-85. <https://doi.org/10.26524/13421>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2019). *Using multivariate statistics*. London: Pearson.
- Tavakol, M., & Dennick, R. (2011). Making sense of Cronbach's alpha. *International Journal of Medical Education*, 2, 53-55. <https://doi.org/10.5116/ijme.4dfb.8dfd>
- Temiz, C. N. (2021). *Zihin haritası tekniği ile işlenen voleybol dersinin ortaokul 6. sınıf öğrencileri üzerinde bilişsel ve psikomotor beceri gelişimine etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Yalçınkaya, M., Saracaloğlu, A., & Varol, R. (1993). Üniversite öğrencilerinin spora ilişkin görüşleri ve beklentileri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 4 (2), 12-26. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/151516>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, D. A., Yıldırım, E., Ramazanoğlu, F., Uçar, Ü., Tuzcuoğulları, Ö. T., & Demirel, E. T. (2006). Üniversite öğrencilerinin spora bakış açıları ve spor yapma durumu. *Doğu Anadolu Araştırmaları*, 4(3), 49-53. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/fudad/issue/47088/592217>

EXTENDED ABSTRACT

Volleyball was brought to Turkey as a sport by the Americans in 1919, introduced and adopted by the public. In his spread across the country, Dr. Deaver and Selim Sırrı Tarcan, one of the physical education teachers of the male teacher's school at that time, had a great influence. Volleyball was played for the first time as a school sport at Kabataş High School for Boys, and then Galatasaray, Vefa and Istanbul high schools set up volleyball nets and put forward successful games in this sport (Güven, 1982). In the 21st century, high school students learn the sport of volleyball within the scope of physical education classes and students who are successful in this sport have the chance to take part in the volleyball team of the school. In addition, high school students who have a positive attitude towards volleyball can try to include this sport to a certain extent in their daily lives outside of school. Based on this idea, in this study, it was aimed to examine the attitudes of high school students towards volleyball and the place of volleyball in their daily lives.

Studies in the literature (Palao et al., 2004; Efe et al., 2008; Esen, 2010; Okazaki et al., 2011; Batmaz et al., 2013; Ölçücü et al., 2014; Özdemir and Abakay, 2017; Çiloğlu, 2019; Güneş et al., 2019; Silva et al., 2019; Mahadero et al., 2021; Temiz, 2021), no studies were found that investigated the attitudes of high school students towards volleyball and the place of volleyball in their daily lives. The situation in question was seen as a deficiency in terms of the literature and it was deemed necessary to deal with this research topic based on this point. It is thought that the study will guide researchers who conduct similar studies and contribute to the literature.

The aim of this study is to investigate the attitudes of high school students towards volleyball and the place of volleyball in the daily life of students. Within the scope of this purpose, answers to the following questions were sought:

- Do high school students' attitudes towards volleyball differ according to gender?
- What are the opinions of high school students about volleyball?
- To what extent can high school students transfer their achievements in volleyball to daily life?

In this research, which aims to examine the attitudes of high school students towards volleyball and the place of volleyball in students' daily lives, sequential explanatory patterns from mixed patterns were used. Sequential explanatory pattern; It is used in studies where primarily statistical data and then qualitative data are collected (Creswell and Clark, 2017). The reason why the sequential explanatory design was preferred in this study is that the scale and quantitative data were collected and analyzed first, and then qualitative data were collected and analyzed by using a semi-structured interview form to consult students' opinions.

Since participation in the research is based on volunteerism, all high school students who are studying within the borders of Ağrı province of Turkey and who want to participate in the study were included in the study. A total of 108 students, 72 women and 36 men, took part in the study.

Statistical data of the study were obtained with Volleyball Attitude Scale developed by Böke (2016). The data collection tool consists of 16 items. The scale is 5-point Likert type. Cronbach's Alpha value

was checked to determine whether the scale could be used for this study. The Cronbach's Alpha coefficient of the scale for this study was calculated as 0.953. The fact that the Cronbach's Alpha coefficient in question takes values between 0.81-1.00 indicates that its reliability is high (Tavakol and Dennick, 2011). In line with the result, it was decided that the Volleyball Attitude Scale is suitable for use in obtaining the statistical data of this study.

The qualitative data of the study were obtained with the semi-structured interview form designed by the researcher. Expert opinion was consulted in the development of the interview form. The final version of the form was created within the framework of the opinions received from the experts.

The skewness and kurtosis values of the obtained data were calculated in order to decide what kind of operations to do in the analysis of the statistical data of the study. In addition, Kolmogorov-Smirnov test was applied to see if the data were normally distributed. In line with the obtained values, it was determined that the data did not show normal distribution. The fact that the data obtained with the Volleyball Attitude Scale developed by Böke (2016) did not show normal distribution necessitated the use of non-parametric tests in the analysis of the data. In this direction, Mann Whitney U test was used to determine whether the attitudes of high school students towards volleyball differ according to their genders.

Descriptive analysis method was used to analyze the qualitative data of the research. Descriptive analysis is a type of qualitative data analysis that involves interpreting and summarizing the data obtained by many data collection methods in line with predetermined themes. The primary purpose of this type of analysis is to present the findings to the reader in an interpreted and summarized way (Yıldırım and Şimşek, 2016). The reason for using descriptive analysis in this study is that the analysis was made according to the questions in the interview form.

In the study, it was concluded that the attitudes of high school students towards volleyball did not differ according to gender variable. Salehnia et al. (2011) and compared the attitudes of university students towards sports in Iran, it was concluded that the attitude towards sports did not differ within the scope of variables such as sports experience, marital status, family size and monthly income. In the study conducted by Singh and Devi (2013) with university students in India, it was determined that students showed positive attitudes towards sports and games, and male students showed a more positive attitude towards games and sports.

In the research, it was determined that the meaning of volleyball for some high school students was a preferred branch in physical education class. Similarly, Harriet et al. (2006) examined the attitudes of British and Japanese students towards physical education, and it was found that students showed positive attitudes towards physical education lesson.

In the research, it was determined that the meaning of volleyball for some high school students is a branch that makes them feel happy. Similarly, Yıldırım et al. (2006), it was concluded that university students tend to do team sports, they enjoy sports activities and they participate because they are interested in sports activities.

For some high school students who participated in the research, it was found that the meaning of volleyball was a leisure activity and for others it was a part of life. Yalçınkaya et al. (1993), on the other hand, it was determined that university students had knowledge about the benefits of sports, but they could not do sports due to the excess of classes, time, evaluation and lack of equipment.

It was concluded that the volleyball branch contributed to the physical structures of some high school students participating in the research. In the study conducted by Alp (2016), it was concluded that there was a difference in the attitudes of the students in the experimental group, in which the program consisting of sportive activities was used in physical education classes, towards sports, and this difference was quantitatively significant.

It was determined that the volleyball branch strengthened the friendship relations of some high school students participating in the research. In the research conducted by Özdiñ (2006) with university students, the primary reason for men who do not do sports is that there are no people who do sports among their peers. With this research, the effect of friendship relations on students is better revealed.

It was concluded that the volleyball branch made some high school students participating in the research self-confident. Similarly, Bulut et al. (2016) on the expectations of university students to participate in sports, according to the results of the research in the qualitative design, themes such as orientation, enjoyment, socialization and trust came to the fore.

It has been determined that the volleyball branch reduces the stress of some high school students participating in the research. Batıgün and Kayış (2014) and Akbağ et al. (2005) also found that there was a significant difference between gender and stress.

It was revealed that all of the students participating in the research transferred their achievements in the volleyball branch to their daily lives. Similarly, Li et al. (2012) with university students, it was concluded that students showed positive attitudes towards physical education lesson, and that there was a significant relationship between their school success and their participation in physical activity outside of school and their attitudes towards physical education.

Various suggestions have been developed within the scope of the results obtained from the study. These recommendations are listed below:

- Studies with larger sample groups can be conducted to investigate the attitudes of high school students towards volleyball and the place of volleyball in their daily lives.
- Research can be conducted on the popularity of students playing in the volleyball team of the schools.
- Research can be conducted on the comparison of the academic success of students who play and do not play volleyball.